

Kerncijfers Fietsvakanties

2021-2022

Inhoud

Voorwoord	3		
1. Fietsen tijdens de vakantie in Nederland	4	4. LF-gebruik tijdens fietstrektochten in Nederland	12
1.1 Trektochten en fietsstandplaatsvakanties	4	4.1 Ontwikkeling gebruik LF-routes	12
1.2 Fietsvakanties in Nederland	4	4.2 Overnachtingen	12
1.2.1 Aantal personen	5	4.3 Reden gebruik LF-routes	12
1.2.2 Aantal fietsvakanties	5	4.4 Gebruikte LF-routes	13
1.3 Routes in Nederland	5	4.5 Gebruikte hulpmiddelen	13
2. Fietsstandplaatsvakanties in Nederland	6	5. Effecten fietsvakanties	14
2.1 Overnachtingen	6	5.1 Economische effecten	14
2.2 Bestemmingsprovincies	6	5.1.1 Bestedingen per vakantie en per dag	14
2.3 Oordeel fietsen tijdens de vakantie	7	5.1.2 Bestedingen fietsvakanties 2021	14
2.4 Profiel fietsstandplaatsvakantieganger	7	5.1.3 Bestedingen per trektocht op LF	15
3. Fietstrektochten in Nederland	9	5.2 Overige effecten	16
3.1 Overnachtingen	9	6. Trends en ontwikkelingen	
3.2 Ervaring met fietstrektochten in Nederland	9	6.1 Invloed corona op keuze fietsvakantie in Nederland in 2021	17
3.3 Logiesvormen	10	6.2 Vakantietrends	17
3.4 Bestemmingsprovincies	10	6.3 Fietsvakanties buitenlanders	18
3.5 Gebruik LF-routes	10	7. Potentieel fietsvakanties	19
3.6 Profiel trektochtfietser	11		

Voorwoord

In 2021 heeft het Landelijk Fietsplatform voor de tweede keer het Fietsvakantieonderzoek laten uitvoeren door Kien Onderzoek. Deze onderzoeksoopdracht sluit naadloos aan bij de ambitie van het Fietsplatform om onder meer door het delen van kennis met professionele partners, te werken aan Nederland als beste recreatieve fietsland ter wereld. Het basisonderzoek is ten opzichte van 2020 uitgebreid. Dit levert niet alleen inzicht op in het aantal fietsvakantievaarders, maar onder andere ook in het aantal binnenlandse fietsvakanties en overnachtingen en de bestemmingsprovincies. In aanvulling op het basisonderzoek is een verdiepend onderzoek naar het LF-gebruik onder binnenlandse trektochtvaarders uitgevoerd.

Het grootste deel van de cijfers in dit rapport komt uit het Fietsvakantieonderzoek 2021. De focus ligt in deze uitgave dan ook op de Nederlandse vakantievaarders die een fietsvakantie in eigen land onderneemt.

Fietsvakantieonderzoek 2021

Het Fietsvakantieonderzoek is uitgevoerd onder een representatieve steekproef van Nederlanders (16+). Aan degenen die aangaven wel eens recreatieve fietstochten te maken, is gevraagd of zij de afgelopen 12 maanden een fietsvakantie in Nederland hebben ondernomen. Het onderzoek gaat zowel in op fietsstandplaatsvakanties als op fietstrektochten in eigen land. Het onderzoek is een herhaling van het in 2020 uitgevoerde onderzoek met als verschil dat in 2021 op een aantal onderwerpen verder is doorgevraagd.

Het Fietsvakantieonderzoek 2021 geeft onder andere een goed inzicht in het aantal trektochtvaarders, het aantal trektochten en het LF-gebruik. Om verder in te kunnen zoomen op deze specifieke groep is ervoor gekozen om via kanalen die naar verwachting veel door LF-gebruikers bezocht worden een aanvullende enquête uit te zetten. Het combineren van het Fietsvakantieonderzoek en het verdiepende onderzoek onder LF-gebruikers levert enerzijds inzicht op in de participatie aan trektochten, het aantal trektochten en het aantal overnachtingen. Anderzijds zorgt het voor meer informatie over het gebruik van LF-routes tijdens trektochten en de populariteit van de verschillende routes.

Onderzoeksverantwoording

Fietsvakantieonderzoek 2021 –

Kien Onderzoek

Een online onderzoek onder een representatieve steekproef van Nederlanders (16+) (n=5097). Vervolgens zijn de respondenten geselecteerd die wel fietsen voor het plezier en die een fietsvakantie of een fietstrektocht hebben ondernomen (n=1043).

- Fietsstandplaatsvakanties: uitkomsten hebben betrekking op 1.722 standplaatsvakanties (844 personen).
- Fietstrektochten: uitkomsten hebben betrekking op 626 trektochten (266 personen).

Verdieping LF-gebruikers –

Kien Onderzoek

Via diverse online fietsgerelateerde mediakanalen is de trektochtvaarders benaderd, met als doel het bereiken van zoveel mogelijk trektochtvaarders die de afgelopen 12 maanden een LF-route gebruikten tijdens een trektocht (doelgroep verdiepend onderzoek).

- Verdieping trektocht op LF-route: uitkomsten hebben betrekking op 1.160 trektochten (671 personen).

Overige onderzoeken

- In dit rapport worden ook enkele cijfers uit het Continu Vakantieonderzoek (CVO) 2020 van NBTC-NIPO gebruikt: bestedingen tijdens fietsstandplaatsvakanties en waardering van verschillende aspecten van fietsen tijdens de vakantie.
- Fietsvakantieonderzoek 2018/2019, Focus op meerdaagse fietstrektochten in Nederland, 2019 van De Afdeling Onderzoek geeft gedetailleerde informatie over de trektochtvaarders en de LF-gebruikers. Uit dit onderzoek worden de bestedingscijfers gebruikt voor de berekening van de economische betekenis fietstrektochten.
- Andere gebruikte bronnen staan in de tekst weergegeven.

Landelijke ontwikkelingen

Ontwikkelingen van de landelijke vakantieonderzoeken:

- De laatste cijfers uit het oude Continu Vakantie Onderzoek (CVO) komen uit 2020 en dit onderzoek is daarna gestopt.
- Naar verwachting is het nieuwe Vakantie Onderzoek van het CBS rond/na de zomer 2022 beschikbaar. Dit onderzoek gaat niet specifiek in op fietsvakanties, maar als type vakantie wordt wel de fietsvakantie onderscheiden.
- Op dit moment wordt het Onderzoek Inkomend Toerisme uitgevoerd. De resultaten daarvan komen in 2023 beschikbaar. In dit onderzoek wordt gevraagd naar de uitgevoerde activiteiten en de belangrijkste activiteit. Het Onderzoek Inkomend Toerisme is voor het laatst in 2014 uitgevoerd.

1 Fietsen tijdens de vakantie in Nederland

Fietsen is een populaire activiteit tijdens de vakantie. Ruim de helft van de Nederlanders fietste in 2021 tijdens één of meer vakanties in eigen land. Dit kan zowel op een reguliere fiets, als op een elektrische fiets, mountainbike of een wielrenfiets zijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen trektochten en fietsstandplaatsvakanties. Dit rapport gaat vooral over de Nederlandse fietsvakantieganger en de vakanties die ze in eigen land maken.

Een fietsvakantie is een vakantie die de vakantieganger zelf beschouwt als fietsvakantie. De definitie is dus aan de interpretatie van de vakantieganger overgelaten. Als iemand vindt dat hij of zij op fietsvakantie is geweest, dan geldt die vakantie als fietsvakantie. Dit kan zowel een trektocht zijn, als een vakantie waarbij men fietstochten maakt vanaf een vast vakantie-adres.

1.1 Trektochten en fietsstandplaatsvakanties

Er wordt in deze rapportage onderscheid gemaakt tussen twee typen fietsvakanties: fietsstandplaatsvakanties en fietstrektochten.

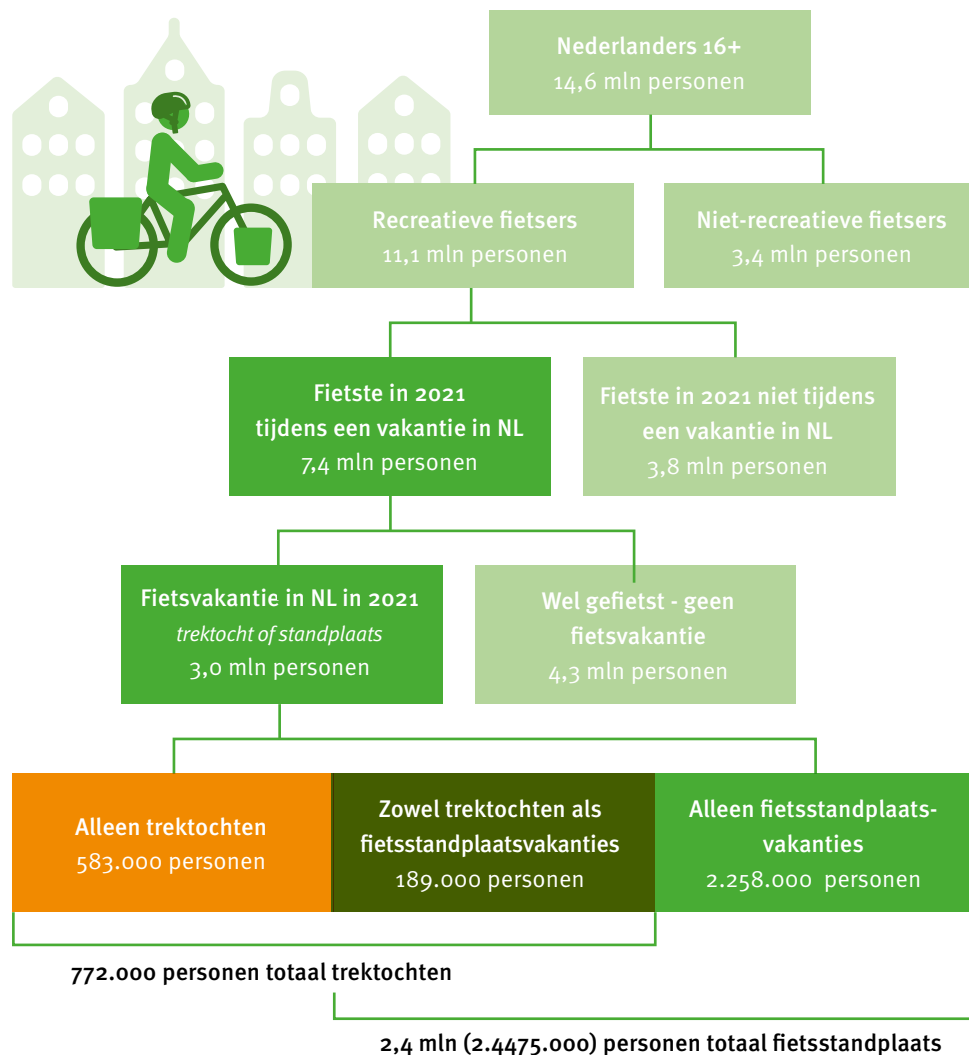

Fietsstandplaatsvakantie: vakantie waarbij men meerdere fietstochten onderneemt vanaf een vast vakantieadres.

Fietstrektocht: vakantie waarbij men fietst van overnachtingsadres naar overnachtingsadres en dus op verschillende plekken overnacht.

1.2 Fietsvakanties in Nederland

1.2.1 Aantal personen

Drie miljoen personen hebben in 2021 minimaal één fietsvakantie (trektocht of fietsstandplaatsvakantie) ondernomen in eigen land. Een duidelijke stijging ten opzichte van 2020 toen circa 2,5 miljoen Nederlanders een fietsvakantie in eigen land doorbrachten.

- 16,8% van de Nederlanders (16+) ging één of meerdere keren op fietsstandplaatsvakantie. Dit zijn bijna 2,3 miljoen Nederlanders (2020: 14,5%, 2,1 miljoen Nederlanders).
- 5,3% van de Nederlanders (16+) maakte minimaal één fietstrektocht in Nederland. Dit zijn 772.000 personen (2020: 6,1%, 885.000 Nederlanders).
- Een deel van de Nederlanders (circa 189.000 personen) ondernam dus zowel (een) fietsstandplaatsvakantie(s) als (een) fietstrektocht(en).

Bron: Kien Onderzoek, *Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2021*.

1.2.2 Aantal fietsvakanties

Aan de Nederlanders die in 2021 in eigen land op fietsvakantie zijn geweest, is gevraagd hoeveel fietsvakanties zij hebben ondernomen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen trektochten en standplaatsvakanties. In totaal brachten deze fietsvakantiegevers in 2021 7,2 miljoen fietsvakanties (bijna 1,9 miljoen trektochten en bijna 5,4 miljoen fietsstandplaatsvakanties) in Nederland door.

- Een trektocht fietser maakte in 2021 gemiddeld 2,4 keer per jaar een trektocht in eigen land.
- Een vakantiegever die vanaf één locatie (standplaats) fietst, ging in 2021 gemiddeld 2,2 keer op fietsvakantie.
- Een deel van de fietsvakantiegevers ondernam zowel een trektocht als een standplaatsvakantie.

Bron: Kien Onderzoek, *Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2021*.

1.3 Routes in Nederland

Knooppuntroutes

Overall in Nederland zie je de fietsknooppunten. De fietser bepaalt zelf de route en het aantal kilometers, en fietst van knooppunt naar knooppunt. Elk knooppunt is voorzien van een nummer en meestal ook een informatiepaneel. De routes tussen twee knooppunten zijn in twee richtingen bewegwijzerd met wit-groene knooppuntbordjes.

Van alle recreatieve fietsers (16+) gebruikte 35% in 2021 één of meerdere keren een knooppuntroute. Dit zijn 3,9 miljoen personen. Daarnaast gebruikte 20% wel eens knooppuntroutes, maar niet in 2021. Bij de Nederlanders die in 2021 een fietsvakantie in Nederland ondernamen ligt het percentage nog hoger; 61% fietste in het afgelopen jaar één of meerdere keren over een knooppuntroute (al dan niet tijdens een vakantie) en 21% gebruikte ooit knooppuntroutes, maar niet in 2021.

Bron: Kien Onderzoek, *Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2021*.

LF-routes

LF-routes - voluit Langeafstand Fietsroutes - zijn bedoeld voor het plannen van een meerdaagse fietstocht. Er is zo'n 3.600 km aan bewegwijzerde LF-routes door boerenland, over uitgestrekte hei, door de stad of juist langs de kust.

Bron: fietsplatform.nl – maart 2022.

In 2021 fietste ruim de helft (53%) van de trektocht fietsers (16+) voor één of meerdere trektochten in eigen land over een LF-route. Dit zijn circa 409.000 personen. Niet elke trektocht fietser gebruikte tijdens alle trektochten in eigen land een LF-route. In totaal werd tijdens 40% van de binnenlandse trektochten van Nederlanders een LF-route gebruikt. Dit komt neer op circa 756.000 trektochten die geheel of gedeeltelijk over een LF-route gingen.

Bron: Kien Onderzoek, *Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2021*.

2 Fietsstandplaatsvakanties in Nederland

Het grootste deel van de Nederlanders die in eigen land op fietsvakantie gaan, kiest voor een fietsstandplaatsvakantie. Dat betekent dat men op vakantie gaat op één adres, waarbij men meerdere recreatieve fietstochten onderneemt. Of iets een fietsvakantie is of niet wordt aan de interpretatie van de vakantieganger overgelaten. Als hij of zij het als een fietsvakantie ziet, wordt het in dit onderzoek als fietsvakantie beschouwd.

Fietsstandplaatsvakantie: vakantie waarbij men meerdere fietstochten onderneemt vanaf een vast vakantieadres.

Fietsers die een fietsstandplaatsvakantie in eigen land ondernamen deden dit jaarlijks gemiddeld 2,2 keer. Het grootste deel (74%) deed dit één (41%) of twee (33%) keer per jaar. Dat betekent dat de 2,3 miljoen vakantiegangers in 2021 in totaal circa 5,4 miljoen fietsstandplaatsvakanties in eigen land ondernamen. In 2020 ging 15% van de Nederlanders (16+) op fietsstandplaatsvakantie (2,1 miljoen personen).

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2021.

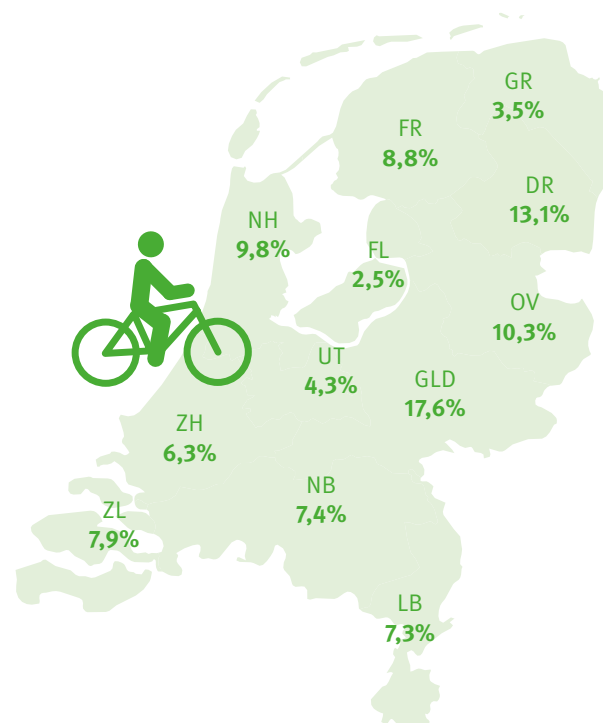
2.1 Overnachtingen

Ruim de helft (51%) van de fietsstandplaatsvakanties in eigen land was in 2021 een korte vakantie van 1, 2 of 3 nachten. Circa 18% van de fietsstandplaatsvakanties duurde een week of langer. Een gemiddelde fietsstandplaatsvakantie in eigen land bestond dat jaar uit 4,3 nachten. Dit betekent dat in 2021 tijdens de 5,4 miljoen fietsstandplaatsvakanties ruim 23 miljoen overnachtingen plaatsvonden.

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2021.

2.2 Bestemmingsprovincies

Sommige Nederlanders gingen één keer per jaar op fietsvakantie; anderen meerdere keren. Van alle fietsstandplaatsvakanties die in 2021 in eigen land zijn ondernomen had 17,6% Gelderland, 13,1% Drenthe en 10,3% Overijssel als bestemming. Het kaartje laat de verdeling van de fietsvakanties over de provincies zien.

Marktaandeel fietsstandplaatsvakanties 2021

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2021.

2.3 Oordeel fietsen tijdens de vakantie

Nederlanders die een fietsvakantie in eigen land hebben ondernomen, gaven deze vakantie in 2020 gemiddeld een 8,5. Iets boven het oordeel over de gemiddelde binnenlandse vakantie (8,3). De Nederlanders die in 2020 tijdens een vakantie in eigen land recreatief gefietst hebben, gaven hun recreatieve fietstochten gemiddeld een 8,2. Dit is vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Het oordeel over de aantrekkelijkheid van de omgeving, de kwaliteit van wegen, bewegwijzering, routeverloop en het aanbod van fietsroutes is vergelijkbaar met voorgaande jaren. Aspecten zoals de aanwezigheid van bezienswaardigheden en horecapunten scoorden in 2020 logischerwijs iets lager dan voorgaande jaren. Door corona waren – zeker in het voorjaar – veel horecagelegenheden en bezienswaardigheden gesloten. Helaas zijn er voor 2021 geen gegevens beschikbaar, omdat het Continu Vakantie Onderzoek niet meer uitgevoerd wordt.

Oordeel aspecten van fietsen tijdens de vakantie	Rapportcijfer
Aantrekkelijkheid van de omgeving	8,4
Kwaliteit van de fietspaden en wegen	8,0
Kwaliteit van de bewegwijzering fietsroutes	8,1
Kwaliteit van het routeverloop fietsroutes	8,1
Drukke op de fietsroutes	7,7
Aanwezigheid bezienswaardigheden	7,5
Aanwezigheid horecapunten	7,3
Aantal openbare rustplaatsen	7,5
Kwaliteit openbare rustplaatsen	7,6
Aanbod van fietsroutes	8,3

Bron: NBTC-NIPO - CVO 2020 - okt 2019 - sep 2020 o.b.v. vragen Fietsplatform.

2.4 Profiel fietsstandplaatsvakantieganger

Onderstaande tabel vergelijkt het profiel van de vakantieganger die een fietsstandplaatsvakantie onderneemt met het profiel van de gemiddelde Nederlander. De coronamaatregelen hebben geleid tot een duidelijke verschuiving qua vakantiegedrag. Dit is de reden dat ook de uitkomsten van de screening van het Fieterspanel in 2019 in de tabel en de analyse zijn meegenomen.

		Standplaatsfietser			Gemiddelde Nederland*
		2021	2020	Screening 2019**	2021
Geslacht	man	52,5%	54,5%	57,7%	49,4%
	vrouw	47,5%	45,5%	42,3%	50,6%
Leeftijd	16-29 jaar	18,9% (-)	21,5%	18,5%	21,4%
	30-39 jaar	13,4%	13,9%	11,9%	14,8%
	40-49 jaar	12,4% (-)	13,9%	12,3%	15,9%
	50-59 jaar	18,2%	17,7%	15,4%	17,5%
	60 jaar of ouder	37,1% (++)	33,0%	42,0%	30,4%
Gezinssituatie	Eenpersoons	17,8% (-)	14,9%	21,7%	21,6%
	Meerpersoons (zonder kinderen <18)	60,5% (++)	59,2%	57,4%	48,4%
	Meerpersoons (jongste kind <13)	14,8% (-)	17,9%	14,5%	20,1%
	Meerpersoons (jongste kind 13-17)	6,9% (-)	8,0%	5,6%	9,9%

* Verdeling zoals die binnen Nederland is binnen de selectie van 16 jaar en ouder (o.b.v. de Gouden Standaard van MOA).

** Bij de screening in 2019 is gevraagd of de respondent in de afgelopen 2 jaar een fietsvakantie heeft ondernomen. De onderzoeken in 2020 en 2021 hebben betrekking op de afgelopen 12 maanden.

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstochten in Nederland, 2020 en 2021 en Kien Onderzoek, Screening panel tbv Fietspanel Fietsplatform 2019.

Aandeel 2021 ten opzichte van de gemiddelde Nederlander:

- (++) = aandeel >20% hoger
- (+) = aandeel 10%-20% hoger
- (-) = aandeel >20% lager
- (-) = aandeel 10%-20% lager

Geslacht

Het aandeel vrouwen is de afgelopen 3 jaar toegenomen van 42,3% tot 47,5%. Het profiel van de fietsstandplaatsvakantieganger lijkt in het afgelopen jaar meer op dat van de Nederlander (50,6% van de Nederlanders is vrouw).

Leeftijd

Fietsen is populairder dan gemiddeld bij Nederlanders van 60 jaar of ouder. Het aandeel 60-plussers is weer gestegen ten opzichte van vorig jaar, toen deze groep – waarschijnlijk vanwege corona – een kleiner aandeel op het geheel had. Het aandeel is echter nog niet zo groot als in 2019, maar dat kan ook komen door de toename van het aantal jongere fietsers. Het aandeel 50-59-jarigen is de afgelopen 3 jaar duidelijk gestegen.

Gezinssituatie

Het grootste deel (60,5%) van de Nederlanders die in 2021 een fietsvakantiestandplaatsvakantie ondernamen, maakt deel uit van een gezin zonder kinderen. Dit is vergelijkbaar met 2020. De gezinnen zonder kinderen waren duidelijk oververtegenwoordigd bij de vakantiegangers die een fietsstandplaatsvakantie ondernamen. Het aandeel gezinnen met kinderen is in 2021 afgenomen tot 21,7% van het totaal (2020: 25,9%), maar lag nog wel boven het niveau van 2019 (20,1%). Daarentegen nam het aandeel van de eenpersoonshuishoudens toe van 14,9% in 2020 tot 17,8% in 2021.

Overige kenmerken

- Het aantal werkenden onder de fietsvakantiegangers was in 2021 met 58,2% vergelijkbaar met 2020 (58,8%), maar hoger dan in 2019 (52,9%).
- Bijna de helft (47,6%) van de fietsstandplaatsvakantiegangers kwam uit het westen van het land. Dit aandeel nam toe ten opzichte van 2020 (43,5%) en 2019 (40%).

Bron: Kien Onderzoek, *Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2020 en 2021* en Kien Onderzoek, *Screening panel tbv Fietserpanel Fietsplatform 2019*.

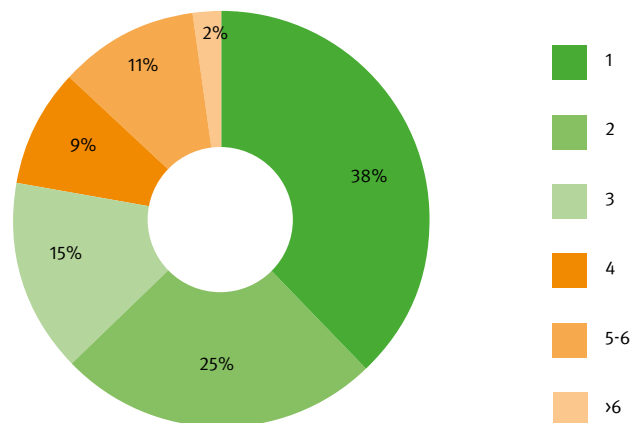
Fietstrektochten in Nederland

Fietstrektochten zijn fietsvakanties waarbij men van adres naar adres fietst en op verschillende plekken overnacht. De ene fietstrektocht is de andere niet. Vaak wordt gedacht aan lange trektochten, waarbij men met lichtgewicht bepakking van camping naar camping fietst. Er zijn echter ook steeds meer Nederlanders die korte trektochten ondernemen, waarbij men de ene dag via een mooie route naar een hotel fietst en de volgende dag via een andere mooie route weer terug.

Fietstrektocht: vakantie waarbij men van overnachtingsadres naar overnachtingsadres fietst en dus op verschillende plekken overnacht.

Trektochtfietsers ondernamen in 2021 gemiddeld 2,4 keer een fietstrektocht in eigen land. Het grootste deel (63%) deed dit één of twee keer per jaar. Dat betekent dat de 772.000 trektocht-fietsers in 2021 in totaal bijna 1,9 miljoen fietstrektochten in eigen land ondernamen.

Aantal fietstrektochten in eigen land in 2021 (gemiddeld 2,4)

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland 2021.

3.1 Overnachtingen

Drie op de tien (30%) trektochten in eigen land bestond de afgelopen 12 maanden uit 1 of 2 overnachtingen. Tijdens het grootste deel (21%) van de trektochten in eigen land werd 3 keer overnacht. Circa 11% van de trektochten duurde een week of langer. Een gemiddelde trektocht in eigen land bestond uit 3,8 nachten. Dat betekent dat tijdens de 1,9 miljoen fietstrektochten circa 7,0 miljoen overnachtingen plaatsvonden.

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2021.

In 2020 viel op dat er relatief veel korte fietstrektochten werden ondernomen; bijna de helft van de trektochten bestond uit een korte vakantie met 1 of 2 overnachtingen. Ook in 2021 was dit beeld te zien. Tijdens 30% van de trektochten werd maximaal 2 keer overnacht, en ongeveer een vijfde van de trektochten bestond uit 3 overnachtingen. Hoewel de coronamaatregelen ervoor gezorgd hebben dat Nederlanders de afgelopen 2 jaar vaker voor een langere vakantie in eigen land hebben gekozen, sluit dit wel aan bij de algemene trend: Nederlanders kiezen vaker voor meerdere korte of middellange vakanties.

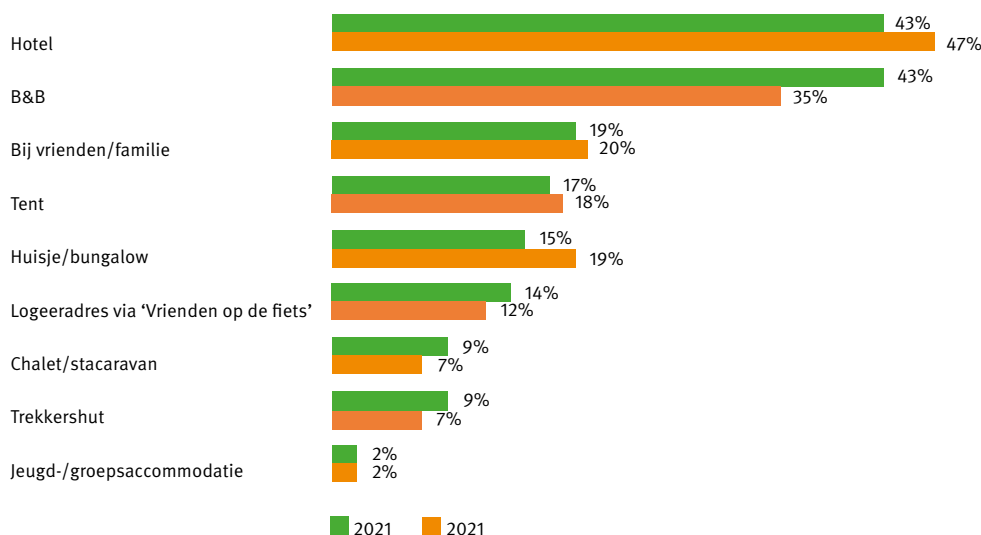
3.2 Ervaring met fietstrektochten in Nederland

Ruim vier op de tien (44%) trektochtfietsers hebben in 2021 voor het eerst een fietstrektocht in Nederland ondernomen. Een vergelijkbaar deel (43%) maakte jaarlijks één of meerdere keren een trektocht in eigen land en de rest deed dit wel eens, maar niet jaarlijks.

Het deel van de trektochtfietsers dat in 2021 voor het eerst een trektocht in Nederland maakte, is - met 44% - vergelijkbaar met 2020. Van de fietsers die in 2021 voor het eerst een trektocht in Nederland maakten, geeft 69% aan dat ze überhaupt nog nooit een fietstrektocht hebben gemaakt. De rest (31%) heeft al wel één of meerdere trektochten gemaakt in het buitenland.

3.3 Logiesvormen

Meest gebruikte logiesvormen tijdens een fietstrektocht

Gebruikte logiesvormen tijdens fietstrektochten in Nederland:

- Het grootste deel van de trektochtfietsers overnachtte tijdens de trektochten in 2021 één of meerdere keren in een hotel of een B&B (beide 43%). In 2020 noemde 47% het hotel en 35% de B&B als één van de gebruikte logiesvormen.
- Zeventien procent overnachtte in 2021 tijdens één of meerdere fietstrektochten in een tent. Dit is vergelijkbaar met 2020 (18%).
- Vijftien procent overnachtte in een huisje of een bungalow (2020: 19%) en 'Vrienden op de fiets' werd door 14% van de trektochtfietsers genoemd (2020: 12%).

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2020 en 2021.

3.4 Bestemmingsprovincies

Gemiddeld fietsten de trektochtfietsers in 2021 tijdens alle binnenlandse trektocht(en) die ze dat jaar maakten door 2,9 provincies (2,7 in 2020). Dit komt neer op gemiddeld 1,6 provincie per fietstrektocht.

Gelderland was veruit het populairst, 22% van de fietstrektochten van Nederlanders ging (deels) door Gelderland. Overijssel stond op enige afstand op de tweede plek; 16% van de fietstrektochten ging (ook) door deze provincie. Noord-Holland en Drenthe stonden samen – met 15% van de trektochten – op de derde plek.

Provincies aangedaan tijdens trektochten 2021

Gelderland	22%	Noord-Brabant	12%
Overijssel	16%	Utrecht	11%
Noord-Holland	15%	Limburg	10%
Drenthe	15%	Zeeland	10%
Zuid-Holland	13%	Groningen	8%
Friesland	13%	Flevoland	8%

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2020 en 2021.

3.5 Gebruik LF-routes

Ruim de helft (53%) van de trektochtfietsers gebruikte in 2021 tijdens één of meerdere fietstrektochten een LF-route. Dit is duidelijk meer dan in 2020, toen 33% van de respondenten tijdens één of meerdere trektochten een LF-route gebruikte. In totaal gebruikten in 2021 409.000 trektochtfietsers tijdens circa 756.000 trektochten een LF-route. In 2020 gebruikten circa 292.000 trektochtfietsers tijdens één of meerdere fietstrektochten een LF-route. Hoofdstuk 4 zoomt verder in op de LF-gebruikers.

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2020 en 2021.

Het aandeel LF-gebruikers ligt in 2021 aanzienlijk hoger dan in 2020. Dit kan komen doordat een groter deel van de (nieuwe) trektochtfietsers een LF-route heeft gebruikt vanwege de ontwikkeling van – en de publiciteit voor – de nieuwe LF-icoonroutes. Daarnaast hebben de nieuwe LF-gebruikers uit 2020, vanwege goede ervaringen dat jaar, wellicht ook in 2021 voor een LF-route gekozen. Verder is in 2021 gekozen voor een meer gedetailleerde vraagstelling in het onderzoek. In 2020 werd gevraagd of men tijdens één of meerdere trektochten een LF-route gebruikt had. In 2021 werd per trektocht gevraagd of men een LF-route gebruikt had. Mogelijk was hierdoor in 2021 minder sprake van het zogenaamde geheugeneffect (waarbij de respondent een vakantie of activiteit 'vergeet').

3.6 Profiel trektochtfietser

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het profiel van de trektochtfietser in vergelijking met de gemiddelde Nederlander. De coronamaatregelen hebben geleid tot een duidelijke verschuiving qua vakantiegedrag. Dit is de reden dat ook de uitkomsten van de screening van het panel in 2019 in de tabel en de analyse zijn meegenomen.

		Trektochtfietser			Gemiddelde Nederland*
		2021	2020	Screening 2019**	2021
Geslacht	man	59,8% (++)	64,0%	58,1%	49,4%
	vrouw	40,2% (- -)	36,0%	41,9%	50,6%
Leeftijd	16-29 jaar	34,2% (++)	31,8%	28,7%	21,4%
	30-39 jaar	17,7% (++)	20,8%	18,9%	14,8%
	40-49 jaar	13,5% (-)	18,2%	12,4%	15,9%
	50-59 jaar	16,9%	11,4%	13,4%	17,5%
	60 jaar of ouder	17,7% (- -)	17,9%	26,6%	30,4%
Gezinssituatie	Eenpersoons	16,5% (- -)	18,2%	20,2%	21,6%
	Meerpersoons (zonder kinderen <18)	50,8%	48,7%	50,9%	48,4%
	Meerpersoons (jongste kind <13)	23,3% (+)	21,8%	20,4%	20,1%
	Meerpersoons (jongste kind 13-17)	9,4%	11,4%	8,5%	9,9%

* Verdeling zoals die binnen Nederland is binnen de selectie van 16 jaar en ouder (o.b.v. de Gouden Standaard van MOA).

** Bij de screening in 2019 is gevraagd of de respondent in de afgelopen 2 jaar een fietsvakantie heeft ondernomen. De onderzoeken in 2020 en 2021 hebben betrekking op de afgelopen 12 maanden.

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektoghten in Nederland, 2020 en 2021 en Kien Onderzoek, Screening panel tbv Fietserpanel Fietsplatform 2019.

Aandeel 2021 ten opzichte van de gemiddelde Nederlander:

- (++) = aandeel >20% hoger
- (+) = aandeel 10%-20% hoger
- (-) = aandeel >20% lager
- (-) = aandeel 10%-20% lager

Geslacht

Mannen gaven vaker (60%) dan gemiddeld (49,4% van de Nederlanders is man) aan dat ze in 2021 een fietstrektoght in eigen land hebben ondernomen. Ook in 2019 en 2020 waren de mannen oververtegenwoordigd onder de trektochtfietzers.

Leeftijd

Trektochten worden relatief vaak ondernomen door fietsers tot 40 jaar. Ruim de helft (52%) van de trektochtfietzers was in 2021 onder de 40. Dit is vergelijkbaar met 2020 (53%), maar hoger dan tijdens de screening in 2019 (48%). Ten opzichte van 2020 was in 2021 een groter deel van de trektochtfietzers tussen de 50-59 jaar oud, terwijl het aandeel 40-49-jarigen afnam. Het aandeel 60-plus lag in 2021 ongeveer op het niveau van 2020, maar nog duidelijk lager dan tijdens de screening in 2019. De toename van het aantal trektochten door de leeftijdsgroepen onder de 60 had logischerwijs als gevolg dat het aandeel 60-plussers afnam. Dat beeld was al te zien in 2020.

Gezinssituatie

De gezinssituatie van de trektochtfietzers kwam in 2021 in hoofdlijnen overeen met dat van de gemiddelde Nederlander. Wel lag het aandeel fietsers dat deel uitmaakt van een eenpersoonshuishouden wat lager dan in de voorgaande jaren. Het aandeel gezinnen met kinderen tot 13 jaar was juist toegenomen.

Overige kenmerken

- Het aandeel fulltime werkenden lag ook in 2021 met 45% net iets onder het niveau van 2020 (47%), maar nog duidelijk boven het niveau van de screening (40%).
- Het aandeel hoogopgeleide trektochtfietzers (37%) was in 2021 gelijk aan 2020. In vergelijking met 2019 (33%) had een groter deel van de vakantie fietsers een hogere opleiding. Ten opzichte van de gemiddelde Nederlander was de hoog opgeleide Nederlander al oververtegenwoordigd onder de trektochtfietzers.

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektoghten in Nederland, 2020 en 2021 en Kien Onderzoek, Screening panel tbv Fietserpanel Fietsplatform 2019

4 LF-gebruik tijdens fietstrektochten in Nederland

Trektochtfietsers maken tijdens hun trektochten graag gebruik van LF-routes. Belangrijkste redenen voor de keuze voor een LF-route zijn het gemak van één route met doorgaande bewegwijzering en de goede ervaringen die men heeft met eerdere ondernomen trektochten op LF-routes. Dit hoofdstuk zoomt in op de trektochtfietsers die tijdens één of meerdere trektochten een LF-gebruikten.

4.1 Ontwikkeling gebruik LF-routes

In 2021 gebruikte ruim de helft (53%) van de 772.000 trektochtfietsers (409.000 personen) tijdens één of meerdere trektochten in eigen land een LF-route. Het aantal gebruikers is met zo'n 40% gestegen ten opzichte van 2020, toen 292.000 trektochtfietsers een LF-route gebruikten.

In 2021 is voor het eerst gevraagd naar het LF-gebruik per gefietste trektocht. Tijdens 40% van de circa 1,9 miljoen fietstrektochten in eigen land wordt gebruik gemaakt van een LF-route. Dit zijn circa 756.000 trektochten.

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland – 2021.

4.2 Overnachtingen

Een fietstrektocht op een LF-route duurde in 2021 gemiddeld 4,0 nachten (iets meer dan de gemiddelde trektocht). Dit betekent dat de 756.000 trektochten op een LF-route in dat jaar goed zijn voor ruim 3 miljoen overnachtingen.

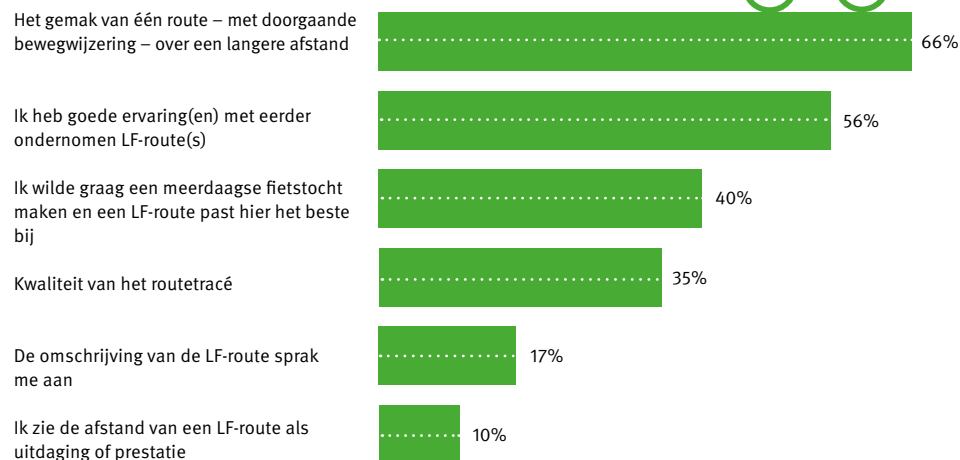
Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland – 2021.

Ook in het verdiepende onderzoek onder de LF-gebruikers is gevraagd naar de gemiddelde verblijfsduur. Het is niet verrassend dat deze groep LF-gebruikers gemiddeld iets langer (6,6 nachten) onderweg was. Aangenomen kan worden dat in deze groep relatief veel ervaren trektochtfietsers zitten. Gemiddeld duurt 11% van alle fietstrektochten een week of langer, maar bij deze groep LF-gebruikers is een derde (33%) een week of meer op pad. Het aandeel korte trektochten van 1 of 2 nachten ligt juist lager bij deze groep.

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland – verdieping LF-gebruikers, 2021.

4.3 Reden gebruik LF-routes

Belangrijkste redenen voor gebruik LF-route tijdens fietstrektocht

Belangrijkste redenen om tijdens een fietstrektocht voor een LF-route te kiezen, zijn het gemak van één route met doorgaande bewegwijzering over een langere afstand (66%) en goede ervaringen met eerder ondernomen LF-routes (56%). Veertig procent wilde graag een meerdaagse fietstocht maken en vindt dat een LF-route hier het beste bij past, en 35% heeft ervoor gekozen vanwege de kwaliteit van het routetracé. De belangrijkste redenen voor het gebruik van een LF-route komen overeen met de redenen uit eerdere onderzoeken naar fietstrektochten.

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland – verdieping LF-gebruikers, 2021.

4.4 Gebruikte LF-routes

LF-gebruikers maakten in 2021 756.000 trektochten op een LF-route. Gemiddeld wordt per trektocht 1,6 route gebruikt. Dat betekent dat sommige respondenten meerdere LF-routes combineren tijdens een trektocht. Soms worden dus meerdere LF-routes gecombineerd, maar het komt ook voor dat een LF-route gecombineerd wordt met een knooppuntroute of een zelf samengestelde route.

De meest gebruikte route was de LF Maasroute (Maastricht – Hoek van Holland – Rotterdam). Tijdens 28% van de trektochten op een LF-route is deze route (ook) gebruikt, dat komt neer op ongeveer 210.000 trektochten. De LF Kustroute (Cadzand-Bad – Bad Nieuweschan) werd gebruikt tijdens 24% van de trektochten op een LF-route (178.000 trektochten). Op de derde plek stond de LF Zuiderzeeroute (Amsterdam-Afsluitdijk-Kampen-Amsterdam) Deze werd tijdens 155.000 trektochten op een LF (ook) gebruikt.

LF-route*	Deel van de trektochten op LF	Aantal trektochten op LF
LF Maasroute (Maastricht – Hoek van Holland – Rotterdam)	28%	210.000
LF Kustroute (Cadzand-Bad – Bad Nieuweschan)	24%	178.000
LF Zuiderzeeroute (Amsterdam-Afsluitdijk-Kampen-Amsterdam)	20%	155.000
LF4 Midden-Nederlandroute (Den Haag – Enschede)	15%	111.000
LF Waterlinieroute (Edam - Bergen op Zoom)	14%	106.000
Ronde van Nederland (combinatie LF-routes)	13%	101.000
LF3 Hanzeroute (Kampen – Millingen)	12%	89.000
LF9 NAP-route (Bad Nieuweschan – Breda)	10%	76.000
LF14 Saksenroute (Lauwersoog – Enschede)	10%	75.000
LF13 Schelde-Rheinroute (Vlissingen – Venlo)	8%	60.000
Rijnfietsroute (Millingen – Hoek van Holland)	6%	45.000
Weet ik niet meer	7%	54.000

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektoghten in Nederland – verdieping LF-gebruikers, 2021.

* Er is in het onderzoek alleen gevraagd naar de gebruikte route(s) en niet (in het geval twee of meer routes) naar het aantal dagen per LF-route. De percentages komen uit het verdiepende onderzoek onder de LF-gebruikers en deze worden gecombineerd met de absolute aantallen uit het basisonderzoek Fietsvakanties en Fietstrektoghten.

4.5 Gebruikte hulpmiddelen

Aan de LF-gebruikers is gevraagd of zij – naast de LF-routeborden - gebruik maakten van andere hulpmiddelen. Ruim de helft (51%) van de trektochtfietsers gebruikte tijdens hun laatste trektocht op een LF-route een LF-routegids of de LF Basiskaart en 38% gebruikte (ook) de GPX. Mannen fietsten wat vaker (45%) met een GPX-track, terwijl vrouwen juist vaker (55%) een LF-routegids of Basiskaart gebruikten.

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektoghten in Nederland – verdieping LF-gebruikers, 2021

5 Effecten fietsvakanties

Fietsvakanties zorgen voor een aanzienlijk bedrag aan bestedingen. De vakantiegangers geven onder meer geld uit aan accommodaties, aan eten en drinken en entree voor bezienswaardigheden onderweg. Maar fietsen – en dus ook fietsvakanties – heeft ook een positief effect op de geestelijke en lichamelijke gezondheid en draagt bij aan een beter milieu.

5.1 Economische effecten

5.1.1 Bestedingen per vakantie en per dag

Onderstaande tabel geeft inzicht in de bestedingen per persoon per dag.

- De bestedingen tijdens reguliere vakanties en fietsstandplaatsvakanties komen uit het Continu Vakantieonderzoek (CVO) en hebben betrekking op 2020.
- De bestedingen door trektochtfietsers hebben betrekking op het onderzoek Fietstrektochten in Nederland uit 2019.

	Fietsstandplaatsvakantie	Fietstrektocht	Reguliere vakantie
			
Uitgave per persoon per dag	38 euro	51 euro	32 euro

Bron: NBTC-NIPO CVO 2020 - okt 2019 - sep 2020 o.b.v. vragen Fietsplatform en De Afdeling Onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019.

In deze paragraaf wordt op basis van de volumes uit het onderzoek van 2021 en de bestedingscijfers uit 2018/2019 en 2020 een inschatting gemaakt van de bestedingen.

	Fietsstandplaatsvakantie	Fietstrektocht
Aantal personen dat minimaal 1x op fietsvakantie is geweest	2,3 mln	772 duizend
Aantal fietsvakanties per persoon	2,2	2,4
Totaal aantal fietsvakanties	5,39 mln	1,85 mln
Aantal overnachtingen per vakantie	4,3	3,8
Aantal dagen per vakantie (overnachtingen -1)	3,3	2,8
Aantal overnachtingen	23,2 mln	7,0 mln
Bestedingen per persoon per dag	38 euro	51 euro
Totale uitgaven	677 mln euro	265 mln euro
	942 mln euro	

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2021, NBTC-NIPO, Continu Vakantieonderzoek 2020, De Afdeling Onderzoek, Fietsvakantieonderzoek 2018/2019, Focus op meerdaagse fietstrektochten in Nederland, 2019.

5.1.2 Bestedingen fietsvakanties 2021

Nederlanders (16+) hebben in 2021 in totaal 1,85 miljoen fietstrektochten gemaakt in eigen land. Daarnaast hebben ze 5,39 miljoen fietsstandplaatsvakanties ondernomen. De trektocht-fietsers waren gemiddeld 2,8 dagen (3,8 nachten) op pad, de fietsstandplaatsvakantie-gangers 3,3 dagen (4,3 nachten).

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2021.

Nederlanders gaven in 2021 in totaal 942 miljoen euro uit tijdens fietsvakanties in eigen land. Het grootste deel van de uitgaven (72%) had betrekking op de fietsvakanties vanaf een vast vakantieadres; de rest (28%) wordt uitgegeven tijdens fietstrektochten.

In 2020 werd uitgegaan van bestedingen van minimaal 413 miljoen euro. Bij die berekening werd – bij gebrek aan informatie over het aantal fietsvakanties – uitgegaan van 1 fietsvakantie per persoon. Uit het onderzoek van 2021 blijkt dat een vakantieganger gemiddeld ruim 2 fietsvakanties (2,2 fietsstandplaatsvakanties en 2,4 fietstrektochten) ondernam en dat de totale bestedingen dus – zoals verwacht – aanzienlijk hoger lagen.

Aannames met betrekking tot de bestedingen:

- Voor fietsstandplaatsvakanties: de bestedingen per persoon per dag zijn vergelijkbaar met fietsstandplaatsvakanties in 2020 (CVO), dus 38 euro.
- Voor fietstrektochten: de bestedingen per persoon per dag zijn vergelijkbaar met bestedingen uit het onderzoek naar fietstrektochten uit 2018/2019: 47 euro LF-gebruikers (40%) en 54 euro voor niet-LF-gebruikers (60%), gemiddeld 51 euro.

5.1.3 Bestedingen per trektocht op LF

In totaal ondernamen Nederlanders in 2021 756.000 trektochten waarbij een LF-route gebruikt werd. Een trektocht op een LF-route duurde gemiddeld 4 nachten/3 dagen. Gemiddeld werd per persoon per dag 47 euro uitgegeven door LF-gebruikers (2018/2019). Dat betekent dat er tijdens trektochten op LF-routes bijna 107 miljoen euro uitgegeven werd.

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2021, De Afdeling Onderzoek, Fietsvakantie-onderzoek 2018/2019, Focus op meerdaagse fietstrektochten in Nederland, 2019.

LF-route*	Bestedingen tijdens trektochten op LF (x mln euro)
LF Maasroute (Maastricht – Hoek van Holland – Rotterdam)	17,8
LF Kustroute (Cadzand-Bad – Bad Nieuweschans)	15,0
LF Zuiderzeeroute (Amsterdam-Afsluitdijk-Kampen-Amsterdam)	13,1
LF4 Midden-Nederlandroute (Den Haag – Enschede)	9,4
LF Waterlinieroute (Edam - Bergen op Zoom)	9,0
Ronde van Nederland (combinatie LF-routes)	8,5
LF3 Hanzeroute (Kampen – Millingen)	7,5
LF9 NAP-route (Bad Nieuweschans – Breda)	6,4
LF14 Saksenroute (Lauwersoog – Enschede)	6,3
LF13 Schelde-Rheinroute (Vlissingen – Venlo)	5,1
Rijnfietsroute (Millingen – Hoek van Holland)	3,8
Weet ik niet meer	4,6
Totaal	106,6

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland – basisonderzoek en verdieping LF-gebruikers, 2021.

* Er is in het onderzoek alleen gevraagd naar de gebruikte route(s) en niet (in het geval twee of meer routes) naar het aantal dagen per LF-route. Indien men meerdere routes gebruikte, is de aannahme gedaan dat het aantal vakantiedagen evenredig over de gebruikte routes verdeeld is.

5.2 Overige effecten

Gezondheid

Steeds meer Nederlanders kiezen voor een gezonde en actieve levensstijl. Dit vertaalt zich ook in meer sportieve activiteiten tijdens vakanties, waaronder wandelen en fietsen.

Bron: nritmedia.nl/kennisbank, Grote markt voor Fiets en Wandelvakanties, 2020.

Sporten en bewegen heeft een positief effect op de gezondheid. Wanneer een persoon voldoet aan de beweegrichtlijnen, heeft deze minder kans op verschillende fysieke en psychische aandoeningen zoals overgewicht, harten vaatziekten, darm- en borstkanker en depressie. Het risico's op blessures is bij fietsen relatief klein.

Bron: Ecorys, De sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen, 2021.

Duurzaamheid

Een fietsvakantie is – net als een wandelvakantie – een van de meest duurzame vakantie-vormen. Daarbij maakt het uiteraard wel uit waar je gaat fietsen, welk vervoermiddel je kiest om op je vakantiebestemming te komen en in welke logiesvorm je verblijft. De meest milieu-vriendelijke fietsvakantie is een kampeervakantie waarbij je direct met de fiets vanuit huis vertrekt of met het OV naar je vakantiebestemming reist.

Fietsen is een laagdrempelige activiteit, omdat bijna alle Nederlanders één of meer fietsen hebben. De ruim 17,5 miljoen Nederlanders beschikten in 2020 in totaal over naar schatting 23 miljoen fietsen. Nederland telt daarmee meer fietsen dan inwoners. Het is dus voor veel Nederlanders mogelijk om een fietsvakantie te ondernemen, omdat bijna iedereen al beschikt over een fiets.

RAI/Bovag, Mobiliteit in Cijfers Tweewielers 2021 - 2022

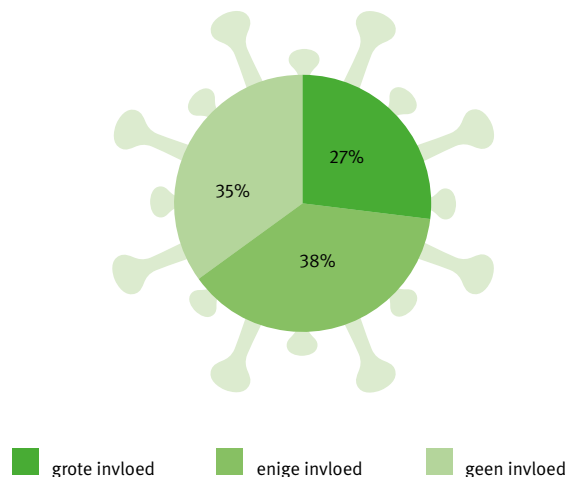

6 Trends en ontwikkelingen

Dit hoofdstuk gaat in op trends en ontwikkelingen die invloed hebben op het aantal fietsvakanties. Zo hebben de maatregelen met betrekking tot de coronapandemie er voor gezorgd dat meer Nederlanders voor een (fiets)vakantie in eigen land hebben gekozen. Hetzelfde geldt echter voor de buitenlandse toeristen. Zij kozen in 2020 en 2021 juist minder vaak voor een vakantie in Nederland. Veel algemene vakantietrends - zoals vergrijzing, interesse in duurzaamheid en groei korte vakanties – hebben ook effect op fietsvakanties.

6.1 Invloed corona op keuze fietsvakantie in Nederland in 2021

Aan de Nederlanders (16+) die in 2021 een fietsvakantie (trektocht of standplaats) in eigen land hebben ondernomen, is gevraagd in hoeverre corona invloed heeft gehad bij hun keuze voor een vakantie in eigen land. Bijna tweederde (65%) gaf aan dat corona hier in meer of mindere mate invloed op heeft gehad; in 2020 was dit 52%.

Bron: Kien Onderzoek, Onderzoek Fietsvakanties en Fietstrektochten 2021.

Voor trektochtfietzers ligt dit aandeel zelfs nog hoger. Voor ruim driekwart (77%) van de trektochtfietzers had corona enige tot grote invloed op de keuze om in 2021 een fietsvakantie in Nederland te houden (2020: 74%). Een deel van deze trektochtfietzers maakte normaal alleen trektochten in het buitenland (14%); voor een ander deel was het de eerste fietstrektocht ooit (31%).

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2021.

6.2 Vakantietrends

Het bureau Trends & Tourism verwachtte al voor de coronapandemie een revival van de vakantie in eigen land. Corona heeft deze ontwikkeling in de afgelopen twee jaar versterkt.

Belangrijkste redenen voor deze ontwikkeling zijn:

- 1 Groei korte vakanties – die vaak dicht bij huis worden doorgebracht.
- 2 Groeiend aantal 65+-ers – die relatief vaak voor een vakantie in eigen land kiezen.
- 3 Grotere kans op mooi zomerweer – maar de verschillen kunnen per jaar wel groot zijn.
- 4 Duurzaamheid wint aan belang – klimaatverandering zal grotere impact krijgen op gedrag.
- 5 Opkomst van elektrische auto – door beperkte actieradius dicht bij huis op vakantie.
- 6 Nieuwe verblijfsconcepten – innovatieve accommodaties die andere doelgroepen aanspreken.
- 7 Beter imago van een vakantie in eigen land – nog eens versterkt door de coronacrisis.

Uit een consumentenonderzoek van Trends & Tourism (jan/feb 2022) bleek dat Nederlanders in 2022 weer meer op vakantie willen. Zo'n 68% wil er komende zomer zeker of waarschijnlijk op uit. Ongeveer 40% van de Nederlanders zijn van plan hun zomervakantie van een week of langer in eigen land door te brengen, 50% wil naar het buitenland en 10% weet het nog niet.

Bron: Trends & Tourism, Toekomstvisie Nederlandse Vakantiemarkt 2021 en NRIT media – Kennisbank, Nederlanders willen weer meer met vakantie naar het buitenland 2022.

Het is nog onduidelijk wat het effect zal zijn van de inval van Rusland in Oekraïne. Vanuit andere continenten zou de reisbereidheid naar Europa kunnen gaan afnemen door deze situatie. Daarnaast zorgt de hoge inflatie ervoor dat de kosten voor reizen zullen gaan stijgen. Vakanties worden dus duurder, dit kan ervoor zorgen dat minder mensen zich een vakantie kunnen veroorloven door de oplopende kosten voor levensonderhoud. Daarnaast zorgt de situatie natuurlijk voor onzekerheid, want oorlog is letterlijk dichterbij ons gekomen en het verloop is niet voorspelbaar.

Bron: NBTC, *Verblijfstoerisme in Nederland in 2022 Verwachting verblijfstoerisme in een bandbreedte, 2022.*

6.3 Fietsvakanties buitenlanders

In 2020 en 2021 had de coronapandemie een groot effect op het aantal buitenlandse toeristen dat Nederland bezocht. Het aantal buitenlandse gasten lag in 2021 69% lager dan in 2019. Opvallend is dat het aantal Duitse gasten in 2021 zelfs nog lager lag dan in 2020. Qua fietsvakanties zijn België en Duitsland – na Nederland zelf – de belangrijkste herkomstlanden.

	Duitsland	België	Frankrijk	Spanje
Verblijfsgasten 2019	6,2 mln	2,5 mln	963.000	529.000
Verblijfsgasten 2020	3,3 mln	1,1 mln	386.000	137.000
Verblijfsgasten 2021*	2,5 mln	1,1 mln	418.000	162.000
Fietsen belangrijkste activiteit 2014**	20%	9%	6%	5%
Inschatting Fietsvakanties 2019	1,24 mln	226.000	58.000	26.000
Inschatting Fietsvakanties 2021*	499.000	100.000	25.000	8.000

Bron: CBS, *Statistiek Logiesaccommodaties 2019-2021 (* voorlopige cijfers) en NBTC, Onderzoek Inkomend Toerisme 2014.*

** Vakanties met fietsen als belangrijkste activiteit worden hierbij als fietsvakantie beschouwd.

De cijfers met betrekking tot de activiteiten die buitenlandse gasten tijdens een vakantie in Nederland uitvoeren, hebben betrekking op 2014. Er zijn geen recentere cijfers beschikbaar. Het Onderzoek Inkomend Toerisme is in 2014 voor het laatst uitgevoerd. Het nieuwe Onderzoek Inkomend Toerisme is in september 2021 van start gegaan; cijfers worden in 2023 verwacht.

Duitsland

ADFC voert jaarlijks de Radreiseanalyse uit. Uit deze analyse van de fietsvakantiemarkt in Duitsland blijkt onder andere dat:

- In 2021 in totaal 3,9 miljoen Duitsers een fietsvakantie hebben ondernomen (2020: 3,5 miljoen en 2019: 5,4 miljoen), een stijging ten opzichte van 2020, maar altijd nog ruim een kwart minder dan in 2019.
- Belangrijkste redenen om een fietsvakantie te ondernemen waren: je ziet meer van het land en de mensen (81%), voorkeur voor een actieve vakantie (67%), een fietsvakantie is beter voor het milieu (52%) en met een fietsvakantie werk je aan je gezondheid (48%).
- Het aandeel trektochten lag in 2021 met 66% ongeveer op het niveau van 2020 (65%), terwijl in 2019 72% van de fietsvakanties een trektocht was. In de coronajaren werden door Duitsers – in verhouding – meer fietsstandplaatsvakanties ondernomen en minder trektochten.
- Het grootste deel (78%) van de Duitse fietsvakantiegers bleef in 2021 in Duitsland, ten opzichte van 2020 (toen 88% in eigen land bleef) gingen weer meer Duitsers naar het buitenland.
- Nederland stond in 2021 qua buitenlandse vakantiebestemmingen met 11% van de buitenlandse fietsvakanties op de 4e plek in 2021, na Oostenrijk (36%), Italië (33%) en Frankrijk (14%).
- Duitse gasten verbleven tijdens een fietsstandplaatsvakantie in 2021 meestal in een hotel (42%), een bungalow (34%) of een camping (12%). De trektochtfietsers gebruikten tijdens een trektocht soms meerdere logiesvormen; populairst zijn hotels (70%), pensions (48%) en campings (24%).

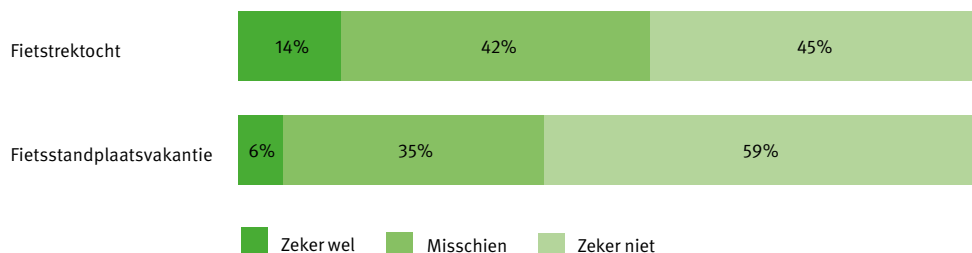
Bron: ADFC, *ADFC Radreiseanalyse für das Radreisejahr 2021, 2022.*

7 Potentieel fietsvakanties

Fietsvakanties zijn populair in Nederland, zowel fietsstandplaatsvakanties als fietstrektochten. Dit hoofdstuk geeft inzicht in de marktpotentie voor fietsvakanties, met andere woorden het aantal Nederlanders dat in principe geïnteresseerd is in fietsstandplaatsvakanties en/of fietstrektochten in eigen land.

Vakantieplannen 2022

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2021.

Van de Nederlanders (16+) die in 2021 wel eens voor het plezier fietsten (11,1 miljoen personen), is 14% (1,5 miljoen personen) zeker van plan in 2022 één of meerdere fietsstandplaatsvakanties in Nederland door te brengen. Zo'n 42% (4,7 miljoen personen) is dit misschien van plan. Dat betekent dat in Nederland circa 6,2 miljoen personen in principe interesse hebben in een fietsstandplaatsvakantie.

Zo'n 6% van de recreatieve fietsers (690.000 personen) gaf aan zeker van plan te zijn om een binnenlandse fietstrektocht te maken in 2022. Ruim een derde (35%, 3,9 miljoen personen) is hier misschien in geïnteresseerd. Dat betekent dat bijna 4,6 miljoen personen in principe geïnteresseerd zijn in een fietstrektocht in eigen land. Uit het verdiepende onderzoek onder de LF-gebruikers blijkt dat van de huidige LF-gebruikers 78% zeker en de rest (22%) misschien van plan is om in 2022 weer een trektocht in Nederland te maken.

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2021 en verdieping LF-gebruikers, 2021.

Ruim een derde van de recreatieve fietsers (35%) is zowel geïnteresseerd in trektochten als in fietsstandplaatsvakanties. Eén op de vijf recreatieve fietsers (20%) wil in 2022 zeker of misschien een fietsstandplaatsvakantie ondernemen, maar geen trektocht. Daarentegen is zo'n 5% wel geïnteresseerd in een fietstrektocht, maar niet in een fietsvakantie waarbij men fietstochten onderneemt vanaf één vast vakantieadres.

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2021.

Kanttekening: dit onderzoek is uitgevoerd toen er nog coronamaatregelen van kracht waren. Het volledig opheffen van deze beperkende maatregelen zal ervoor zorgen dat sommige vakantiegangers andere keuzes maken qua vakantiebestemmingen of type vakantie.

© APRIL 2022 – STICHTING LANDELIJK FIETSPLATFORM

Postbus 846, 3800 AV Amersfoort, info@fietsplatform.nl | www.fietsplatform.nl | www.nederlandfietsland.nl (consumenten)

Deze publicatie is samengesteld door Monica Wagenaar van De Afdeling Onderzoek in opdracht van het Fietsplatform. Vormgeving: Buro 28, Leonie Nennie. Overname van gegevens uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron wordt vermeld. Ondanks de zorgvuldigheid waarmee deze uitgave is samengesteld zijn De Afdeling Onderzoek en Stichting Landelijk Fietsplatform niet aansprakelijk voor fouten of onvolkomenheden en eventueel daaruit voortvloeiende schade. Het onderzoek is tot stand gekomen met bijdragen van het Rijk (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) en provincies.

Foto's: Fietsplatform en Shutterstock